

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики та

житлово-комунальних послуг

10 вересня 2019 року

Веде засідання Голова Комітету ГЕРУС А.М.

Частина перша

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня. Так, якщо можна, я би попросив, щоб ми потрошку починали. Друзі, прошу уваги! У нас вже є на сьогоднішній день є кворум. Всім доброго дня.

У нас в кожен комітет все більше і більше до нас приходять людей. І сьогодні, ну, я сподіваюсь, що ми і надалі будемо, я вірю в те, я впевнений в цьому, що ми і надалі будемо таким, дуже відкритим комітетом. До нас будуть приходити і учасники ринку, і експерти, і громадські організації, і журналісти. Всі зможуть бачити, що ми обговорюємо і що ми приймаємо, які рішення ми приймаємо.

Також хочу проінформувати всіх, що сьогодні Верховна Рада прийняла постанови, прийняла постанову, якою змінила попередню Постанову про керівників комітетів і персональний склад комітетів. І в наш комітет включена народний депутат Гриб Вікторія Олександрівна. Тому у нас вже буде 21 депутат, нас стає більше. Вікторії Олександрівни сьогодні немає, вона на зустрічі з Світовим банком, але наступного засідання вона вже у нас буде. Тому у нас покращується гендерна рівність. Тепер у нас на 21 чоловік вже буде дві жінки, не зовсім поки що рівність, але тенденція хороша.

Перше питання, яке у нас сьогодні стоїть в порядку денному, - це звернення комітету до Міністерства фінансів України щодо розподілу чистого прибутку державних енергетичних компаній у вигляді дивідендів. Справа в

тому, що у нас неодноразово до нас надходили звернення, і існує така досить складна ситуація, коли в 2019 році прийнято рішення урядом, щоб 90 відсотків чистого прибутку енергетичних компаній спрямовувались у вигляді дивідендів державі. Це стосується як електроенергетичних компаній, так і державних шахт. І тут є своя специфіка в енергетиці в тому, що, власне, з чистого прибутку фінансуються інвестиційні програми більшості таких компаній. І саме чистий прибуток дуже часто через тарифи передбачається саме для того, щоби фінансувалися ці інвестиційні програми.

Як ви знаєте, у нас основні засоби досить в зношеному вигляді, тому є потреба інвестицій. А коли ці кошти, які передбачені на інвестиції, збираються дивідендами у державний бюджет, знову коштів не вистачає і це призводить до якогось нового зростання тарифів і призводить до недофінансування відповідних енергетичних компаній. Тому є пропозиція звернутися до Міністерства фінансів з листом, який буде, я сподіваюся, буде схвалений комітетом з приводу того, щоб понизити цей відсоток розподілу прибутку на дивіденди з 90 відсотків, яке є сьогодні, до не більше ніж 30 відсотків від чистого прибутку.

Чи є якісь коментарі, можливо, з цього приводу? Так, прошу.

І ще у мене прохання, це секретаріат сказав, що так має бути, щоб, дійсно, піднімати руку і себе називати під час виступу, тому що потім розшифровка з аудіозапису, можливо, тоді, якщо депутат представляється, тоді можна коректно зробити стенограму.

ШИПАЙЛО О.І. Доброго дня! Шипайло Остап. На мене прийшов лист по даному питанню від ДП НАЕК "Енергоатом" щодо якраз встановлення відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку на рівні 90 відсотків. Якщо говорити саме про це підприємство, воно призводить до погіршення фінансового стану підприємства, дефіциту обігових коштів, які у підприємства є основним джерелом фінансування інвестиційної програми якраз. Цією інвестиційною програмою передбачено фінансування заходів

безпеки, які реалізуються на підприємстві, також як би покращення ефективності блоків.

Ще одна з проблем, яка викладена в цьому листі, є зростання заборгованості ДП "Енергоринок" з переходу на новий ринок електроенергії, яка станом на зараз становить 11 мільярдів 709 мільйонів гривень. А за один тільки місяць червень було сформовано заборгованість 2 мільярди 501 мільйон гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

А є тут представник "Енергоатому"? У вас є якась своя позиція по цьому питанню?

_____. Дякую. Андрей Михайлович. Вы почти что все это правильно назвали, сказали. Я хочу просто хотел добавить следующее, что с введением нового рынка и фиксированных цен реализации товарной продукции у нас добавился к этим фиксированным ценам еще акцизный сбор, у нас добавилась еще оплата гарантий и у нас добавилась еще оплата за диспетчеризацию. Ну и, самое главное, что мы, ... было сказано, здесь недополучили уже за июнь 2,5 миллиарда, что делает невозможным оплачивать часть чистой прибыли компании. Я уже не говорю об инвестициях. А в целом в общем-то и строительство новых блоков, комплексных программ по обеспечению безопасности и так дальше, все инвестиционные наши программы, и "Ташлык," и увеличение охлаждающих способностей..... это все инвестиционная программа, которая в основном финансируется с прибыли. Поэтому наша просьба - поддержать нас.

Для примера, могу сказать, что в этом году мы уже заплатили, мы уже заплатили около 2 миллиардов чистой прибыли в бюджет.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

З приводу нового ринку. Ви знаєте, що у нас була ініціатива все-таки, щоб перенести введення нового ринку на 1 рік, і до нього краще підготуватися. Це була ініціатива як народних депутатів попереднього скликання, так і президентський законопроект. На жаль, він не був підтриманий. Ваша позиція, наскільки я знаю, була переходити в нову модель ринку. Тому ті проблеми, які створилися, я думаю, що вам треба було їх розуміти перед тим, як формувати позицію.

Стосовно ж чистого прибутку ситуація зрозуміла. Можливо, ще якісь коментарі з цього приводу? Це, до речі, стосується...

ЮФФЕ Ю.Я. Додатково. Я підтримую те, що ви сказали. Але треба звернути увагу на те, що коли кацаємося прибутку, то на державних шахтах його немає, там збитки. Залишилось 33 шахти, 5 вже не працюють, і я думаю, що десь декілька місяців - зупиниться ще 22. Тому там критична ситуація, там, навпаки, потрібні інвестиції.

Я ще раз пропоную вам, уже під стенограму, що надо запросити міністра, щоб він розповів нам тут, що він збирається робити по цьому. А так я підтримую вашу пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що міністра енергетики можна буде на наступне засідання запросити. В нас сьогодні є міністр розвитку територій та громад Альона Валеріївна Бабак. А на наступне засідання можна буде міністра енергетики.

Стосовно чистого прибутку державних шахт. Це дійсно для них не основна проблема, в них основна проблема – це збитки. Але зверталися шахти імені Сургая і, здається, ще одна шахта, де виникали прибутки, і в зв'язку з цим в них, це також має для них певний, певний вплив.

Ну, якщо немає заперечень, давайте тоді підтримаємо такий лист-звернення на Міністерство фінансів. Є ще коментар?

_____ . Якщо можна, така загальна інформація. Мені здається, що ці питання, вони повинні трохи глибше досліджуватися, тому що на сьогоднішній день, наприклад, по новому ринку баланс зведений "Укренерго" виключно за липень місяць, і якщо брати фінансовий результат НАЕК "Енергоатом" попередній і "Укргідроенерго" за попередні періоди, то ситуація приблизно така: тариф виріс...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Віталійович, ви підтримуєте рішення звернення комітету стосовно розподілу чистого прибутку?

_____ . Розподілу чистого прибутку? Безумовно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, спасибі.

Я розумію, ви трошки на іншу тему зараз хочете сказати, мені здається.

Давайте проголосуємо. Хто за те, щоби зробити таке звернення на Міністерство фінансів, прошу голосувати. Спасибі. Дякую.

Друге питання, яке в нас сьогодні є в порядку денному, – це інформація Міністра розвитку громад та територій України Бабак Альони Валеріївни щодо основних напрямів роботи міністерства та шляхів співробітництва у законотворчій діяльності з Комітетом Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Можливо, тут зручніше було б сісти, щоб всі...

БАБАК А.В. Я не знаю, як скажете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ж телекамера чи... якщо можна, сюди, можна якийсь стілець тут поставити, щоб всі могли зручно бачити?

БАБАК А.В. Доброго дня, шановний пане голову, шановні народні депутати, шановні присутні! Надзвичайно приємно сьогодні бути на засіданні

вашого комітету. Міністерство розвитку громад та територій дякує вам за можливість сьогодні бути присутніми тут і окреслити перше бачення першочергових питань, які потребують співпраці комітету Верховної Ради разом з профільним міністерством.

Перше запитання, яке до нас поступило від вашого комітету, це було питання підготовки системи життєзабезпечення міст до проходження опалювального сезону. Я хочу одразу повідомити, що Кабінет Міністрів України і міністерство займаються в державі питаннями формування і реалізації державної політики в сфері теплопостачання. Міністерство також здійснює координацію роботи місцевих органів влади, Кабмін - в цілому координацію центральних органів виконавчої влади. Також на нашому міністерстві є зобов'язання, відповідно до Закону "Про теплопостачання", проводити моніторинг ситуації в сфері теплопостачання.

Отже, ви бачите, що з вимог законодавства наше міністерство не має своїх котелень, не включає котли, не запускає котли для роботи, ми маємо відповідальність забезпечити координацію всіх органів влади для того, щоб цей процес почався вчасно і, зокрема, ті органи, в управлінні яких знаходяться об'єкти теплопостачання, змогли забезпечити людей теплом і гарячою водою вчасно.

Отже, виходячи з цього, міністерство має оперативну інформацію з усіх регіонів. І на сьогодні ми можемо сказати, що практично сто відсотків з технічної точки зору систем теплопостачання готові для того, щоб розпочати вчасно опалювальний сезон. Але питання технічне не завжди є пріоритетним в нашій державі, і, на жаль, системно протягом останніх років ми бачимо іншу проблему – економічну, для того, щоб підприємства, які знаходяться в управлінні органів місцевого самоврядування або держави, були готовими до початку опалювального сезону і мали номінації на природний газ для того, щоби почати давати тепло.

Тому економічно в нас є наступна проблема. В нас є 36,2 мільярди гривень на 1 вересня заборгованості всіх підприємств, які надають тепло, за

газ. Це на 9,2 мільярди більше, ніж показник 2018 року.

Якщо ви запитаете, чому ми маємо таку негативну динаміку, то в першу чергу міністерство сьогодні дає сьогодні оцінку, що система державного регулювання у сфері теплопостачання... централізованого теплопостачання була неефективною. Це стосується як національного регулятора, так і органів... і державних адміністрацій, які виконують функцію ліцензування підприємств теплопостачання. Органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи, але є у нас обласні адміністрації, які також є органами ліцензування. І, на нашу думку, накопичення такої великої кількості боргів – це є свідченням того, що система державного регулювання сьогодні є неефективною.

Також ми бачимо проблему з управлінням державою свого майна. Це 5 ТЕЦ, які є в управлінні Фонду державного майна: це Криворізька теплоцентраль, це Дніпровська теплоелектроцентраль, це Херсонська теплоелектроцентраль, Сєвєродонецька теплоелектроцентраль, Публічне акціонерне товариство "Одеська ТЕЦ", ПрАТ "Миколаївська теплоелектроцентраль". Всі ці підприємства загалом мають борг за газ 4,8 мільярди гривень. Ці підприємства фактично без належного управління, адміністрування, протягом великої кількості років просто накопичували борги, і нічого не відбувалося до цього часу з вирішенням питання, так хто ж в кінці кінців відповідальний за безлад в цих підприємствах?

Якщо взяти Кривий Ріг, який в минулому році був надзвичайно скандальним і була проблема із запуском тепла, то і на сьогодні тут 1,8 мільярда боргів за газ. Виходячи з вимог законодавства, має бути розрахунок щонайменше 90 відсотків по поточних нарахуваннях за газ. Ми розуміємо, що це підприємство не має можливості розраховуватися за газ в такому рівні. Тобто це я поки окреслюю проблеми, а далі я скажу про наше бачення, як ми пропонуємо вирішувати ці проблеми.

Далі, у нас є ще проблема, яка є на стику відповідальності Міністерства енергетики і палива і нашого. Але ці всі питання зводяться до вашого

комітету. Тому я озвучу.

У нас є 35 ТЕЦ, які фактично і виробляють теплову енергію і електричну енергію. І це є і приватні, і комунальні ТЕЦ, але які при переході до нового ринку електроенергії не отримали компенсації від ДП "Енергоринок", перед виробниками електричної енергії ДП "Енергоринок" не розрахувався. І на сьогоднішній день є борг ДП "Енергоринок" перед 35-ма цими ТЕЦ у розмірі 3,4 мільярда гривень. Враховуючи це, ми усвідомлюємо, що ці ТЕЦ фактично позбавилися обігових коштів для того, щоб також і в тому числі розраховуватись за газ, який необхідний для початку опалювального сезону.

Все решта, якщо говорити про систему комунальної теплоенергетики, тобто підприємств теплопостачання, то ми розуміємо, що тут практично у більшості підприємств сьогодні вже є номінації на газ. Лише 142 підприємства, невеликих, але вони включають і ці ТЕЦ, про які я сказала, проблемні, вони практично всі отримали вже в "Нафтогазу" номінації на газ і зможуть розпочати опалювальний сезон. Але в них виникає інше питання, я озвучила спочатку, що підприємства в цілому мають 36,2 мільярда боргів, і це означає, що підприємствам необхідно буде забезпечувати 90 відсотків розрахунків за газ поточних плюс погашати старі борги. В разі, якщо цього не буде відбуватись, то на ту суму, які борги не реструктуризовані, буде нараховуватися штраф і пеня.

Це є величезні обсяги. І тому для цих підприємств буде критично приймати певні законодавчі рішення, про які я зараз буду говорити, на рівні Верховної Ради, щоб допомогти цим підприємствам не накопичувати штрафні санкції по старих боргах, для того щоб... бо оскільки джерела погашення штрафних санкцій у підприємств немає. Система ціноутворення і формування тарифів не дозволяє включати штрафні санкції старих для компенсацій, але це єдиний вид діяльності у ліцензіаті з теплопостачання. Тому говорити, звідки вони мають брати компенсатори на штрафи, - це тільки міські бюджети. А це страшні, неефективні фактично питання. Тому на сьогодні ми пропонуємо комітету наступне бачення, і дуже би хотіли, щоб ви

розглянули це.

Перше: стратегічного характеру. Це питання перегляду відповідальності органів, які здійснюють державне регулювання в сфері централізованого теплопостачання. Про їх відповідальність щодо того, що системно протягом років підприємства не виходять з кризи, з економічної кризи.

Нацкомісія в свій час створилась як регуляторний орган ще в 2010 році. На жаль, за весь цей час ми тільки бачимо негативні тенденції по збільшенню і накопиченню боргів підприємств, які є ліцензіатами НКРЕКП. Їх залишилось лише 26. А органи місцевого самоврядування намагаються вирішити ці питання. Але також ОДА не виконують свою функцію як органи ліцензування і не контролюють проблематику, не знають, що відбувається на підприємствах, як органи ліцензування не виконують свою функцію. А вона серед іншого – забезпечення беззбиткової діяльності для того, щоб люди отримували якісні послуги. Постійна збитковість не дає можливості для інвестицій, не дає якості послуг.

Тому стратегічно, напевно, через законодавчі зміни необхідно готувати певне бачення того, як же буде і національний регулятор, і інші органи ліцензування і регулювання відповідати за те, що відбувається в сферах компетенції.

Також ми просимо розглянути - це вже стратегічне так само питання, це питання і бюджету, і бачення... і політика, - чи буде держава компенсувати підприємствам тепловодопостачання (я зараз і воду піднімаю, тому що гаряча вода, вона спочатку починається у водоканалі) компенсувати збитки з так званої різниці в тарифах попередніх років, коли держава боргувала по виплаті за субсидії, пільги і так далі. І близько 3,4 мільярдів залишилось непогашеної так званої різниці в тарифах. Це є видатки споживання, вони не є видатками розвитку, це, ну, можна сказати, що складно передбачити їх в бюджеті, але це стратегічне питання. Але тактично у нас також є необхідність зараз допомогти підприємствам з тим, щоби не накопичувалися ті штрафні санкції, про які сказали, і внести зміни в діючий закон, який має номер 1730, щодо того, щоби

додати можливість підприємствам теплопостачання реструктуризувати заборгованість з "Нафтогазом".

Станом на 1.10.2019 року в цьому законі передбачено, що реструктуризується заборгованість на 1 липня 16-го. За цей час накопичилися великі борги, на які нараховуються штрафні санкції, як я сказала, їх близько 7 мільярдів, з опалювальним сезоном їх буде нова сума, і ми не бачимо, як їх компенсувати. Тому пропозиція, щоби ці борги, які існують, мали можливість бути реструктуризовані і щоби на них не нараховувалися нові штрафні санкції, - це пріоритет номер один.

Також ми зі свого боку - це якщо говорити про співпрацю з Верховною Радою, - ми зі свого боку готуємо пропозиції до Кабінету Міністрів, до діючих постанов 867-ї, 217-ї, для того щоби дати можливість ТЕЦ, який йде у Фонді держмайна, знизити вимогу по поточних розрахунках до певного відсотка, тобто зменшити з 90 до іншого, щоби люди, які живуть в містах обслуговування, отримали тепло вчасно.

217-у постанову - так звані коефіцієнти нормативних розрахунків за газ - ми також пропонуємо удосконалити і привести у відповідність до Закону "Про теплопостачання" і певні механізми спростити, я не буду уточнювати.

Також ми зараз будемо виносити на розгляд Кабміну механізм взаємозаліку, можливо, по ТЕЦ, НАК і ДП "Енергоринок" для того, щоби і врегулювати питання боргів ДП "Енергоринок" перед ТЕЦ в розмірі 3,4 мільярди для того, щоби ТЕЦ змогли запустити, виконати розрахунки за газ для виробництва тепла і також не було зриву опалювального сезону. Це що стосується цього блоку.

Також у нас є абсолютно нагальні питання, які пов'язані з реалізацією Закону "Про житлово-комунальні послуги". І ми дуже би просили, щоби комітет розглянув можливість в першу чергу підготувати для перевнесення в Закон 10228, який був зареєстрований минулою Радою, але який має врегулювати і спростити механізми укладання договорів для людей на всі житлово-комунальні послуги через договори публічні і договори приєднання,

для того щоби люди сьогодні врегулювали питання обслуговування внутрішньобудинкових мереж газопостачання. Це величезний блок проблем з усієї України. Немає сьогодні розуміння між газовими компаніями і, наприклад, об'єднаннями співвласників або управителів житла, в який же спосіб формується ціна на технічне обслуговування внутрішньобудинкових мереж, чи є якесь обмеження, ліміт на це, чи можуть компанії все, що хочеш, пропонувати, а люди це повинні приймати.

Тому ми пропонуємо в 10228, щоб ви його розглянули для перевнесення, встановлення національним регулятором граничних меж по вартості такого обслуговування.

Також сьогодні іде впровадження систем енергоефективності в містах. Люди ставлять індивідуальні теплові пункти, але кажуть, що "нам це не вигідно, бо ми платимо все одно в тарифі на транспортування тепла за центральні теплові пункти, які в тарифах на тепло". Для того щоби була диференціація в тарифах, щоб людям було вигідно ставити індивідуальні теплові пункти, зменшувати споживання, мати якісне регулювання тепла в будинках, для цього система ціноутворення повинна це врахувати. В 10228 ця пропозиція є.

Також надзвичайно важливо дати можливість всім людям, які сьогодні живуть в будинках, які були передані в статутні капітали феросплавних заводів і так далі, і так далі, в кінці кінців стати нормальними власниками житла і почати управляти. Ці компанії тримають ці будинки в себе на балансі і кажуть: "Ми не маємо закону для того, щоб ці будинки віддати людям і щоб вони їх управляли". Іде конфлікт з цивільним законодавством, тому тут також врегулюється... пропозиція врегулювати такі речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... інший комітет.

БАБАК А.В. А, це інший комітет. Але це частина 10228 - це комплекс підходів до врегулювання питань забезпечення людей якісними житлово-

комунальними послугами, в першу чергу у багатоквартирних будинках, і тому ми дуже просимо ці питання розглянути. Отже, 1730 – Закон про житлово-комунальні.

І також серед пріоритетних було і законопроекти, які стосувалися вдосконалення ціноутворення на виробництво тепла з альтернативних джерел енергії. На сьогодні діяв... Це подивитися на Закон 10242 попереднього скликання. Я особисто не вважаю, що це є правильний механізм – ставити коефіцієнт для спрощення ціноутворення на виробництво тепла з альтернативних джерел енергії, ставити просто показник: 0,9 коефіцієнт від вартості, середньої вартості теплової енергії, що виробляється з газу. Але закон діє так. На сьогодні вже ця норма блокує розвиток альтернативної енергетики на місцях, не забезпечує надійність систем, тому потребує зміни як мінімум точково цей закон. Тому я також прошу це врахувати.

Також ми просимо абсолютно критичний останній проект закону, який я зараз хочу згадати, – це зміни до Закону "Про ринок електричної енергії", де поки що залишається така неоднозначна норма щодо того, що підприємства водо-, теплопостачання можуть купувати електричну енергію авансом, а по факту на тендери енергопостачальники виходять тільки з пропозицією авансової оплати для підприємств водопостачання і теплопостачання, в той час як у нас існують інші закони, які кажуть, що споживач за воду і тепло платить по факту. І у підприємств просто колосальний розрив касовий по розрахунках.

Тому має бути абсолютно однозначне формулювання в Законі "Про ринок енергопостачання", що підприємства, які надають послуги житлово-комунальні, повинні розраховуватися виключно по факту надання. І ніяких умов по передоплаті як обов'язкових не може бути. Інакше ми ніколи кінці з кінцями не зведемо і в нас завжди будуть штрафи, пені і невчасні розрахунки.

Я вам дуже дякую за можливість висловитись по таких, найболучіших, найкритичніших на сьогодні питаннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі за виступ такий, за конкретику. Правильно я розумію, що є 4 законопроекти, які сьогодні прозвучали: 1730, 10228, 10242 і Закон "Про ринок електричної енергії"?

БАБАК А.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це те, що потребує змін.

БАБАК А.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, буде зараз точне питання, якщо можна, я почну з одного питання. Оці от законопроекти про реструктуризацію боргів, ну, і інші, зрештою, вони ж не пройшли, наскільки я знаю, перше читання минулого скликання, не ... Тобто це не є перехідні.

Питання. Кабмін їх підтримує повністю і вони можуть бути внесені від Кабміну чи Кабмін їх підтримує, але треба, щоб ми їх внесли? Тому що це ж питання, яке зачіпає інтереси "Нафтогазу" і ...

БАБАК А.В. Я дякую за це запитання. Насправді сьогоднішній наш виступ це, ну, є як можливість поділитися з вами тим, над чим ми сьогодні працюємо. Але, в принципі, уряд, звичайно, буде готовий вийти з усіма ініціативами після програми діяльності уряду.

Фактично наше міністерство, ну, пішло на сьогоднішню нашу співпрацю в рамках комітету до того, що у нас є повний план. Тому на сьогодні ми готуємо, в нас була зустріч нашого міністерства з усіма: з Прем'єр-міністром і з іншими учасниками, зацікавленими сторонами, які стосуються питань опалювального сезону. Попередньо ми проговорили ті критичні речі. Ми готуємо зі свого боку пропозиції для Кабінету Міністрів, і дуже сподіваємося, що нас підтримають, тому що було б у всякому випадку в

робочому характері підтримання деяких речей, які стосуються безпосередньо опалювального сезону. А решта – це план діяльності уряду, але ми з свого боку як міністерство, що формує політику, бачимо, де сьогодні люди нам пишуть, по яким проблемах, з чим вони до нас звертаються, і тому ми виходимо з ініціативами іншими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як краще тут поступати? Нам почекати рішення уряду і урядовий законопроект чи нам вносити законопроект від авторів-депутатів в даному випадку?

БАБАК А.В. Я не готова це сказати від імені уряду, я мушу це з'ясувати. І давайте тоді в робочому порядку ми це питання з'ясуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

В кого ще які питання? Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановний пане голово, шановні пані Бабак, міністр! Пані міністр, я щиро вас вітаю з цим призначенням, співчуваю, можу сказати, що, ну, безумовно, ви найбільш була підготовлена кандидатура, хоча легкого життя не буде. Я просто звертаю увагу усіх присутніх: вперше за, ну, за історію України в назві міністерства зникла аббревіатура "ЖКГ", так само, як, до речі, і в назві наших комітетів. І це яскраве свідчення, в принципі, правильного руху, це мрія усіх була міністрів, щоб вони не відповідали безпосередньо за ЖКГ, бо, дійсно, там власник це, ми розуміємо, інший. Але я радий почути, що ви все ж таки розумієте, що проблеми ЖКГ зараз передати на населення, споживачів і місцеве самоврядування – це буде колапс дуже швидкий, і ми всі це розуміємо.

Тепер по черзі декілька зауважень, пропозицій, скоріше, ніж зауважень, і ремарок. Ну перше: борги. Безумовно, це оперативне, аварійне питання, ці

борги треба реструктуризувати для підприємств теплокомуненерго, і взагалі розбиратися, бо на пені та штрафи джерел ніколи не буде, це питання політичне. Але в мене одразу постає питання: чи збираєтесь ви так само реструктуризувати борги споживачів перед теплокомуненерго? Погодьтеся, це логічне питання. І чи взагалі балансували ви борги відповідні, дебіторку і кредиторку, ну, по всіх підприємствах, в першу чергу "еплокомуненерго?". Бо на сьогодні мене вкрай турбують пропозиції певних депутатів наших, я не хочу політиканства, але коли я чую, що треба вже розглядати списання боргів, ну, я навіть не хочу про це говорити. Розумієте, це край небезпечна тенденція.

Друге. Шановна пані міністр, ну, давайте ми будемо відверті: головною причиною боргів і катастрофічного стану підприємств теплокомуненерго, я погоджуюсь, що це дуже погане регулювання як з боку Національної комісії, так і з боку облдержадміністрацій і власника, і цей орган, і місцеве самоврядування, вони не стали ефективними. Але головним чинником є ціна на газ, яка сьогодні, на превеликий жаль, виходячи з структури цих теплокомуненерго, робить тарифи непідйомними. І я вважаю, що все ж таки питання ціни на газ - ми нікуди від цього не дінемось, так само як і не дінемося від питання вилки, як вона різниться, диференціація в ціні за газ для теплокомуненерго та для індивідуальних споживачів. Інакше буде поховано теплокомунерего. Ви розумієте добре цю проблему. Це перше.

Друге. Питання до вас: що ви збираєтесь робити з потужною Постановою попереднього уряду імені Гройсмана про обмеження ціни на гікалорію 1 400 по всій території України? Як на мене, як депутат я б взагалі сказав: не 1 400 давайте зробимо, а 500 або 200. Ну, це ж постанова, ми ж розуміємо, вона не має ніякого економічного сенсу і вона сьогодні половину міст України буде заганяти... Вона незаконна, по суті, справи і треба визначати джерело покриття цих збитків. Це друге питання.

Третє, якщо можна. Які ви... Ви зараз володієте цифрою реальних боргів населення за житлово-комунальні послуги і яке ваше бачення? Бо, зрозуміло, ми входимо в сезон, але, що ми будемо з цією заборгованістю робити, які

заходи там будуть займатися?

І остання моя пропозиція. Я знаю ці законопроекти, про які ви кажете, 10228 та інші, там є, і дійсно є, правильні рішення, як не мене. І треба, дійсно, негайно, як на мене, вам допомагати. Єдине, я одразу хочу пропонувати і нам, і хочу повідомити шановних колег-депутатів, що я особисто вважаю за потрібне негайно робити ефективну робочу групу або в рамках комітету, або разом з вами по аналізу того, чому не працює Закон про ЖКП і Закон про комерційний облік і де там об'єктивні, де суб'єктивні підстави. Бо він не буде працювати, в тому вигляді, в якому він є на сьогодні.

І останнє, я закінчую. З вашого дозволу, я вас інформував, щоб не було несподіванок, я взяв на себе сміливість взяти законопроект, розроблений міністерством, Мінрегіоном, про державний нагляд у сфері житлово-комунального господарства, так він... і зареєстрував його. Але це не мій законопроект, одразу хочу сказати. Це законопроект, розроблений міністерством. Якщо ви здатні його від Кабміну виштовхнути, я готовий відкликати, якщо ні - я пропоную всім депутатам вникнути і повірити, що ця інспекція сьогодні вкрай потрібна для того, щоб: а) забезпечити захист споживача; б) забезпечити контроль за дотриманням законодавства у сфері ЖКГ, бо там сьогодні вакуум, ми всі це відчуваємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь, да.

БАБАК А.В. Я дуже швидко...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, я би просив, щоб ми там по регламенту десь приблизно до 14.20, не довше, з Альоною Валеріївною, тому що в нас ще є НКРЕКП, до них також будуть питання.

БАБАК А.В. Шановний Олексій Юрійович, я дуже дякую за вашу

підтримку, і я дуже сподіваюсь, що у вашій особі як заступника профільного по житлово-комунальному господарству в комітеті буде в нас співпраця, ми отримаємо партнера, і будемо разом співпрацювати, щоби вирішувати проблеми, які ми озвучуємо.

Щодо заборгованості населення, Держслужба статистики нам дала наступну інформацію на 01.08.2019. Заборгованість населення за всі житлово-комунальні послуги по підприємствах всіх форм власності становила 24,7 мільярдів гривень, в тому числі централізоване опалення та гаряче водопостачання – 15,3 мільярди гривень, це 62 відсотки від всієї заборгованості. Отже, власне, у людей найбільша заборгованість з оплати саме за послуги опалення і гаряче водопостачання. Ну, це зрозуміло, як найдорожчі послуги. Водопостачання і водовідведення – 3,9, ну, майже 4 мільярди гривень, а це найбільші показники.

Рівень розрахунків населення за спожиті житлово-комунальні послуги січень-липень 2019-го становив 99,4 відсотки, тобто рівень розрахунків населення у нас достатньо високий порівняно з рівнем розрахунків за 2018 рік, він навіть збільшився на 12,7 відсотків. Тобто ми бачимо, що люди розуміють свою відповідальність за те, що їх вчасна оплата – це як мінімум є передумова для того, щоби послуги надавалися, тому ми дякуємо сьогодні споживачам, які є сумлінними, які розраховуються вчасно, і це є дуже добрий показник. Тепер головне, щоби держава разом з власниками систем запрацювала ефективно і щоби люди в кінці кінців отримали те, за що вони... ну, якісне те, за що вони платять.

Тому я бачу, що борги є. Скоріш за все, ми будемо виходити на селекторній нараді до голів обладміністрацій в четвер і будемо їх просити, щоби кожне підприємство теплопостачання укладало індивідуально договори реструктуризації заборгованості з кожним абонентом окремо. Бо це індивідуальна робота. Треба знати, чим дихає та чи інша родина, чому борг: чи це якийсь чиновник, який просто не розрахувався, чи це дійсно проблемна ситуація і треба виходити разом зі службами соціального захисту.

Тому ми будемо просити, щоб індивідуально кожне підприємство працювало по питанню реструктуризації заборгованості з кожним абонентом окремо.

Що стосується інспекції. Обов'язково... Ми розуміємо, це було в наших планах. Я просто за браком часу не дуже хотіла в це вже сьогодні входити. Але це була наша середньострокова перспектива – виходити з таким проектом закону від уряду і формувати систему інспекції, контролю і нагляду в житлово-комунальному господарстві. Це щоб у нас не було більше "дрогобичів", щоб була відповідальність і з боку держави по попередженню таких речей, щоб не завальовались будинки, щоб були дійсно акти огляду і будинків, і систем, і щоб дійсно ми всі разом співпрацювали задля того, щоб була і відповідальність, і якість по цих всіх напрямках.

Тому, безумовно, підтримуємо цей напрямок. Щодо співпраці – будемо говорити, як вам це краще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Якщо можна, представтесь.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Михайло Волинець – народний депутат і голова Незалежної профспілки гірників України.

Пані Альона, накінець прозвучала розумна пропозиція. Ми будемо підтримувати такі законопроекти, будемо вносити пропозиції. Але це також торкається не тільки стабілізації ринку газу, а й ринку електроенергії. Ті ж самі борги, інакше ми знову повернемося в систему взаємонеplateжів.

І тепер наступне. Питання роботи ТЕС, ТЕЦ, які сьогодні є великими боржниками і впродовж багатьох років не сплачували за електроенергію. Я думаю, що взимку вони знову будуть боржниками, і ми про це розуміємо. Якщо при попередній владі, наприклад, там відвантажували шлами на теплові електростанції, які не давали належної теплотворності, пані Альона, і це використовувалось в зв'язку, щоб підняти теплотворність на теплових електростанціях і ТЕЦ, використовувався дорогий імпортований газ, за який

врешті не розплачувались, а так само імпорتنий мазут, який ще дорожчий. На жаль, зараз продовжується та ж сама система. Наприклад, у Львівську область на львівську збагачувальну фабрику завозять дороге імпортне вугілля...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Якович...

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Я завершую. Дозвольте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. .... міністр енергетики.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Ми ж будемо наступне говорити. Це не просто міністр енергетики, використовується газ, за який не сплачується. Взимку тим більше це виникне, ми знову будемо це все розгрібати. Це вже корупційні явища, коли при новій владі знаходяться ділки, які продовжують на підприємства "Центрэнерго" і та ж фабрика, яка в приватній власності, в правлінні, відвантажувати шлами і оргаліт. Якщо вірити силовикам, завозиться вугілля дороге імпортне зольністю 14 відсотків, потім 2,5 вагони роблять із цього 1 вагону, відвантажують туди пусту породу, оргаліт і шлами. І тому ми можемо знову опинитися біля розбитого корита.

Крім того, нам необхідно комплексно подивитися на питання постачання газу і електроенергії на військові об'єкти, особливо в зоні розмежування, і інші підприємства, по яким ми маємо ще окремо також розглянути.

БАБАК А.В. Я один буквально коментар. В 1730 ми також пропонуємо для врегулювання питань в Золотому і Гірському Луганської області по теплопостачанню також внести окрему зміну, щоби гарантом по розрахунках з "Нафтогазом" могла виступати цивільна адміністрація. Тому що сьогодні, на жаль, в нас є такі особливі ситуації, окремі ситуації, які, ну, чисто технічно на законодавчому рівні не врегульовані і просто блокують вирішення питань з

теплопостачанням от на лінії розмежування. Тому ми в 1730 також пропонуємо окремий пункт, який мав би деякі питання врегулювати. Також...

_____. В Золотому і де ще?

БАБАК А.В. В Золотому і Гірське. Золоте і Гірське, да. "Первомайськтеплопостачання", да.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко Олександр, місто Київ. Хотів би не згодитися з попередніми спікерами. Вважаю, що, чим швидше ми передамо управління людям з послуг ЖКГ, тим швидше у нас покращаться послуги житло-комунального господарства, тим швидше це буде.

А тепер питання до пані міністерки. 10228 в нас же зареєстрований. Тобто, як ми будемо його, ну, подавати, було питання від Андрія Михайловича: чи буде подавати від депутатського корпусу, чи від міністерства? Але він вже зареєстрований, я так розумію, минулим читанням.

БАБАК А.В. Він не пройшов перше читання і не був включений в порядок денний. То він просто повертається без розгляду.

ЮРЧЕНКО О.М. Без розгляду?

БАБАК А.В. Да. Тому тут питання стоїть, хто може стати ініціатором внесення змін, комплексних, важливих, необхідних для того, щоб запустити повноцінно процес реформування ЖКХ, щоб люди могли швидше укласти нові договори і щоби була відповідальність за якість. Ото все, що я сказала: індивідуальні пункти, внутрішньобудинкові мережі газопостачання. То тут питання, як буде правильніше. Але я не готова від імені уряду зараз це сказати, я мушу це з'ясувати і тоді повернутись, ну, до голови, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо щось, то у нас проєктивна робота, ми готові бути... Я думаю, що будуть депутати, які...

ЮРЧЕНКО О.М. 10228 - дуже важливий законопроект. Насправді він на часі, і насправді міг би вирішити багато питань, які зараз наразі стоять прямо у людей проблеми.

Дякую.

МОРОЗ В.В. Шановна Альона Валеріївна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прохання представитись.

МОРОЗ В.В. Мороз, 59 округ мажоритарний. Я хотів би там подивитись, де Золоте. І у нас...

БАБАК А.В. Гірське.

МОРОЗ В.В. Да, Гірське, Мар'їнський район, який зовсім уже шостий рік не має взагалі опалення ніякого. Щоб розглянули, подивились і підійшли до цього...

БАБАК А.В. Едуард Борисович, будь ласка. Це заступник міністра з питань... Ще раз скажіть, будь ласка, який район.

МОРОЗ В.В. Це Мар'їнський район, який не має... Мар'їнський район, який зовсім не має газопостачання. Це фронтовий район, який розбитий, ГРС, і досі немає газу. І куди ми тільки не зверталися...

БАБАК А.В. .... адміністрації нам треба буде звертатися.

МОРОЗ В.В. Ну, це звертатися, але там зовсім, і там у людей, помимо того, що вони не мають цього газу, вони ще не мають вугілля, яким отапливать можна, потому что там люди, які є шахтарі, і сім'ї, яким не виділяється сьогодні це вугілля. І немає ніякого компенсатору зовсім у людей. І вони зовсім кинуті і не знають, що там робити.

_____. *(Не чути)*

МОРОЗ В.В. І без зарплати. Да, там нема робочих місць зовсім. І там проживають... це Мар'їнка, це Красногорівка. Це газ, який розбили ще в 14-му році, і там нічого нема, ніякої альтернативи. І якщо там ще в частных будівлях там поставили котли, то в домах багатопверхових люди опалюються буржуйками досі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо у вас є відповідь, може, прокоментуйте...

КРУГЛЯК Е.Б. Я хотів би просто... Кругляк Едуард Борисович, Міністерство розвитку громад, заступник міністра. Ми газом не займаємось, але я був і в Мар'їнці, і в Красногорівці, ми дійсно туди поставляли буржуйки в багатопверхові будинки. Там треба зараз режим тиші, і там буквально робіт, якщо от з Міненерго ми працюємо, там робіт на 2 тижні. Ну, нас не допускали до проведення робіт для того, щоб там зробити і врізку газу. Тому дуже важливо зараз, якщо буде режим тиші 2 тижні, і ми це питання, ну, будемо писати на мінську підгрупу тристоронню, то там це питання по газопостачанню вирішиться. Технічних там проблем немає, там треба режим тиші і...

МОРОЗ В.В. .... трошки. Це режим тиші, з 14-го року його немає. Я працював там головою військово-цивільної адміністрації і просто знаю, де це

знаходиться ГРС, і я ходив розмінювати цю ГРС, і робив шурфи, і визивав туди інститут дослідництва. Люди брошені напризволяще. Якщо ми витрачаємо такі кошти, його можна перенести до міста Курахове, з міста Курахового є альтернативна протягнути сюди газопостачання, або трошки в якусь сторону. Ну, ми ж не будемо тиші ждати... скільки років: 6 7, 8... Там же зовсім немає заробітної платні, зовсім немає у людей вугілля і немає ніякої альтернативи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще запитання.

НАГОРНЯК С.В. В мене пропозиція... Сергій Нагорняк, депутат. Пропозиція до керівника нашого комітету і до пані міністра: не тільки зробити реструктуризацію боргів цим підприємствам, які мають на сьогоднішній день великі заборгованості, а й провести аудит цих підприємств, з'ясувати. Ми зараз боремося з наслідками, з'ясувати причини цих боргів, чому вони з'явилися, хто буде нести за них відповідальність. Ну, дуже багато керівників, які роками сидять на цих підприємствах, відстоюють інтереси якихось олігархічних груп, і не зрозуміло, чому ці підприємства на сьогоднішній день роками, роками знаходяться в борговій ямі. Ну, і провести просто реструктуризацію - це все дуже добре, але треба з'ясувати все-таки причини, ну, і провести якісний аудит, і винні мають, ну, понести якесь певне покарання.

Дякую.

БАБАК А.В. Я вам дякую за це запитання, тому що я з цього почала, що насправді оцінка така, що саме держава в особі органів регулювання державного цін, ліцензій видачі не здійснювала належну регуляторну діяльність, тому що регулювання, воно також передбачає і ліцензійний контроль. І в нас, на жаль, коли органи регулювання бачать, що підприємство отримує збитки внаслідок того, що або тариф вчасно не переглядається, або

компенсатори по субсидіях не йдуть вчасно і накопичуються борги, або втрати, які в мережах перевищують відсоток, який нормативом передбачений, не виходили, скажімо так, до власника з жорсткими вимогами, наприклад, по дофінансуванню інвестпрограм на скорочення цих втрат.

Тому тут не можна заручниками ставити лише ці підприємства. Я почала з того, що система державного регулювання в системі централізованого водопостачання потребує перегляду. Я не готова сьогодні сказати, в який саме спосіб. Були в попередньому скликанні пропозиції забрати взагалі всі 26 тепловиків, на місцевий рівень віддати, і тоді ми будемо бачити: якщо міська влада володіє цим підприємством, то вона відповідає від "а" до "я". А так зараз розірвана і відповідальність: один тариф встановлює, другий за інвестиції відповідає, інвестпрограм немає довгострокових до сьогоднішнього дня в системі регулювання, обладміністрації взагалі не знають, що вони займаються ліцензуванням і можуть також мати контрольну функцію за діяльністю комунальних підприємств як ліцензіатів.

Тому наше бачення, що саме система державного регулювання цих монополій потребує суттєво докорінного перегляду: чи передача на місцевий рівень, були ініціативи депутатські.... Я сьогодні це не озвучувала, я не маю таких повноважень сьогодні від уряду, але ви також, депутати, будете чути і від ваших представників, від ваших громад також будете чути ці питання. І я думаю, що це ключова проблема. Аудитів не треба, це дуже дорого коштує.

Орган ліцензування має всю регуляторну звітність по кожній копійці, що куди йде. Я думаю, це вони повинні це робити і відповідати, а чому ж тоді 4 мільярди збитків, тільки збитків, я не кажу про борги. Я назвала загальний борг – 36,2 мільярди за газ, а 4,1 мільярда – це збитки підприємств теплопостачання, які 10 років були в сфері регулювання національного регулятора, і маленькі були у місцевого самоврядування. На сьогоднішній день у регулятора залишилось лише 26 підприємств, решта – у місцевого самоврядування. Що зробив Кабмін? Взяв сказав: місцеве самоврядування, ви відповідаєте за якість, але ми вам обмежили 1 400 гривень за гігакалорію".

Знаєте скільки в місті Києві гігакалорія? 1 560 гривень. Що має зробити місто Київ на виконання постанови пана попереднього уряду по 1 400? Звідки вони 160 гривень повинні додати для того, щоб компенсувати ці збитки?

Тобто, розумієте, є питання з ефективністю державного регулювання, не можна і постановами уряду щось робити, і регуляторів мати, і ліцензіатів, це є комплексна система, яка має бути докорінно змінена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Альона Валеріївна. Щоби це була в нас комплексність, в нас також є відразу регулятор, про який ви сьогодні згадали, щоб ми разом ці проблеми розуміли і чули аргументи один одного. Тому я дуже дякую вам, що сьогодні прийшли.

В нас така була перша ознайомча зустріч, хоча я певну конкретику також записав. В мене прохання, я думаю, що в депутатів будуть якісь свої запитання, ініціативи, щоби далі вже була можливість контактувати напряду з депутатами нашого комітету. Я так розумію, є заступник ваш міністра, щоби також в нас на робочому рівні зберігалися контакти. Депутати добре знають проблеми своїх округів, хто мажоритарщик; хто не мажоритарщик, все одно знає проблеми там, де він живе, люди звертаються із зверненнями. Тому, якщо депутати будуть мати можливість спілкуватися з міністром, заступником міністра, то я думаю, що це всім піде на користь.

Тому спасибі.

БАБАК А.В. Спасибі вам.

Ми відкриті до співпраці з комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там ще, бачу, є в когось запитання, в пана Фармагея, мабуть. Якщо можна коротко, щоб ми могли відпустити і перейти...

ФАРМАГЕЙ О. Буквально на хвилинку, я просто скажу коментар, що,

дійсно, у державного національного регулятора залишилось порядку 30 суб'єктів, щодо яких ми здійснюємо ліцензування, ліцконтроль. І ми дійсно його здійснюємо. В 2017 році в березні в рамках проведення децентралізації більшість суб'єктів ми передали на місцеві рівні регулювання. І, ви знаєте, ми зробили в цьому році аналітику: дійсно, всі компанії, які ми передали на місцевий рівень, вони не були об'єктами контролю з боку місцевих органів влади. Тобто за 2 роки діяльності місцеві органи влади не здійснили жодної перевірки цих суб'єктів стосовно їх структури тарифів, виконання інвестиційної програми. Це стосовно належного державного регулювання. В той же час, комісія здійснює регулярно ці перевірки і вживає певні заходи щодо і вилучення надлишкового доходу, якщо і недофінансування, і вжиття санкційних заходів. Це по-перше.

По-друге, стосовно аудиту. До відома всіх, в ліцензійних умовах проведення аудиту незалежного є обов'язковою ліцензійною умовою. Всі суб'єкти господарювання, незалежно від того, чи вони відносяться до сфери регулювання національного регулятора, місцевого регулятора, зобов'язані проводити державний аудит. Тому я думаю, що треба проаналізувати вже існуючий державний аудит, аудити, і дійсно, на мою думку, треба комплексно вирішувати питання, але в першу чергу на місцевому рівні. Тому що ми вбачаємо, що саме місцевий рівень регулювання найбільш неефективний, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що ми зараз якщо ще в це питання заліземо в обговорення, то ми на нього потратимо годину часу. Місцевий рівень каже, що 85 відсотків тепла – це газ. Газ встановлюють... встановлюємо не ми. Тому є аргументи "за" і аргументи "проти". І як правильно...

БАБАК А.В.Я думаю, що ми повинні дивитись на те, що ми в кінці-кінців повинні людям дати, незалежно від того, хто кого регулює, якісні

послуги. І це ключова річ. Якщо ми будемо саме так думати, що у нас повинно, щоб реалізовувались програми інвестиції, а не всі кошти вимивались на поточні розрахунки, щоб була, дійсно, зрозуміла політика, а що ми робимо з цими боргами які накопичувались роками, тоді я думаю, що і люди отримають якісні послуги.

Я думаю, що саме з такої позиції ми всі маємо сьогодні співпрацювати і шукати правильні рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Спасибі за конструктивну розмову. Дякую. Будемо на зв'язку.

Тепер якраз буде можливість, я не знаю, хтось один чи ви всі там будете презентувати? Разом, так? У мене пропозиція до вас. Якщо можна, 10 хвилин зробіть презентацію останніх подій і проблематики, які є зараз і які рішення приймаються. І далі щоб ми там 10-20 хвилин мали на запитання. Щоб те, що ми чуємо, ті проблеми, які є, можна було отримати відповідь і зрозуміти, як далі ми можемо співпрацювати. Якщо можна, лаконічно. Якщо можна, такими, досить простими словами. Тому що не всі з депутатів спеціалізуються на цих питаннях, щоб всім було зрозуміло.

Спасибі.

_____. Доброго дня, всім присутнім! Ми готувалися до цього заходу. Ми вважаємо дуже важливим такі обговорення, тому ми приєдналися до нього всією командою. Ми підготувались таким чином, що я хочу коротко, лаконічно розповісти про діяльність регулятора по всіх сферах, що ми зробили за крайній рік, як працює наша команда, а потім коротко лаконічно пройдемося, зокрема, по ринку електричної енергії, оскільки на сьогодні цей найактуальніша тема, яка обговорюється усіма і скрізь.

Тому, якщо дозволите, я розпочну із підведення таких коротких підсумків нашої роботи, що ми здійснили.

Перше. Коли наша команда стала до регулювання, ми стикнулись з тим, що перед тим у комісії не було кворуму. Тому було накопичено дуже багато тих питань, які ми мали в першу чергу розблокувати, і стартували з ліцензування, з контролю наших ліцензіатів. І також ми постали перед проблемою підготовки до опалювального періоду, який успішно (2018-2019 рік) опалювальний період було пройдено, в тому числі і вчасно були переглянуті тарифи на тепло, на гарячу воду... водопостачання, вчасно реагували на всі ті виклики, які ставали перед регулятором.

Мета регулятора - це створення ефективних ринків та регулювання з огляду на кращу світову практику. При цьому з дотриманням балансу інтересів усіх учасників ринків. Це і генерація, це споживачі, це природна монополія, це захист інтересів інвесторів. З одного боку, завжди споживач хоче менші тарифи, інвестор хоче захисту своїх грошових коштів та їх повернення. Генерація та природна монополія потребує коштів для того, щоб інвестувати в активи, для того щоб дати можливість споживачу отримати цю послугу. І саме регулятор з метою балансу всіх цих інтересів... і спрямована робота регулятора на ефективність.

Що ми зробили? Повною мірою імplementовано законодавство на ринку природного газу з метою дотримання Третього енергетичного пакету, нагадаю, 2010 року у нас вступив Закон "Про ринок природного газу". Найголовніше, що було здійснено в ринку природного газу: запроваджено добове балансування, було запроваджено режим митного складу, запроваджені шорт-холи, запроваджено тарифи на основі потужності на зберігання для... на транспортування для точок входу-виходу, у тому числі для внутрішніх точок входу-виходу. Були затверджені плани розвитку газотранспортної системи, газорозподільних систем, які визначають пріоритети розвитку цих систем. І також вони визначають пріоритет у розвитку ринку природного газу. В цілому все законодавство по ринку природного газу було прийнято, яке постійно удосконалюється, адаптується до тих нових умов і реалій, які перед нами стають.

Також ми активно реагуємо на всі скарги споживачів, зокрема, актуальним питанням цього року було питання ..... обліку природного газу. Комісія активно включилася в розгляд цього питання, спростила умови, відстрочила терміни, повною мірою задовольнивши малих побутових споживачів з невеликим обсягом споживання природного газу.

Також з метою дотримання проведено цілий ряд заходів з контролю ліцензованої діяльності, вжиті певні заходи і штрафні санкції, і заходи контролю.

Одним із таких кроків в напрямку сучасному, напрямку діджиталізації. Ми відкрили дуже багато онлайн-сервісів. Це і прийняття онлайн-документів на отримання ліцензій, це подача звітності, це мобільний додаток "енергетика-онлайн" для зручності споживача перевірити платіжку, подати скаргу. Також нами опрацюванні порядки розгляду спорів між споживачами і між суб'єктами. Також підвищений рівень контролю за якістю надання послуг усіма суб'єктами усіх сфер регулювання – це електроенергетика, газ, тепло, вода.

Отже, повною мірою ми виконуємо всі ті функції, які на нас покладені на сьогодні як на регулятора. Також в сфері нашої діяльності є регулювання діяльності з транспортування нафти, нафтопродуктів, аміаку. В цьому напрямку також були удосконалені методології, встановлені тарифи, здійснюється повний контроль.

Перейду до ринку електричної енергії. З 1 січня було запроваджено ринок, роздрібний ринок електричної енергії на виконання закону. Було здійснено всі необхідні заходи з відокремлення функцій розподілу та постачання електричної енергії, для того щоб дати можливість розвиватися конкурентному ринку постачання електричної енергії і споживачу дати можливість обрати собі постачальника на певних територіях.

Затверджено програму відповідності для операторів систем розподілу, призначені уповноважені комплаєнс-офіцери. Також проведена договірна компанія для побутових та малих побутових споживачів на етапі

запровадження роздрібного ринку електричної енергії, переліцензовано всіх ліцензіатів нових суб'єктів операторів систем розподілів постачальників електричної енергії та суб'єктів генерації електричної енергії.

Також забезпечена діяльність постачальників і спецобов'язків постачальників універсальних послуг, які на сьогодні здійснюють постачання електричної енергії для побутових споживачів і малих непобутових споживачів. Забезпечена діяльність постачальника "останньої надії", який може постачати електричну енергію будь-якому споживачу, який залишився без постачальника. При цьому опрацьовано всі необхідні методики розрахунків тарифів, всі тарифи було встановлено, схвалено, все було вчасно зроблено для того, щоб йти в тих рамках тих строків, які визначені Законом "Про ринок електричної енергії".

Удосконалений механізм контролю за якістю послуг: збільшено штрафні санкції та компенсації споживачам за неякісне надання послуг з електропостачання.

Скасовано було двократну вартість електричної енергії, яка споживалась понад договірний обсяг. Також на сьогодні ми перейшли до конкурентного прозорого ціноутворення для постачальників електричної енергії.

З 1 липня 2019 року запроваджено оптовий ринок електричної енергії. Що ми маємо в результаті? Зменшення регуляторного впливу. На сьогодні всі працюють сегменти ринку, ринок допоміжних послуг запрацює з 1 жовтня 2019 року. Блекауту не сталося. Встановлено всі тарифи, видано всі ліцензії, і відбувається процес інтеграції нашої енергетичної системи з європейськими ринками.

Також створено всі стимули для конкуренції в сегменті генерації. Сьогодні опрацьовуються вже подані документи, і ми найближчим часом плануємо розглянути питання сертифікації оператора системи передачі. Розпочався імпорт електричної енергії, чого ми не спостерігали крайні роки в нашій системі на ринку електричної енергії. Також з метою запобігання

стрімкому зростанню вартості електричної енергії були запроваджені цінові обмеження, які на сьогодні, ми вважаємо, ефективно працюють. І ті ціни, які складаються на всіх сегментах ринку, вони не перевищують цін, які визначені ціновими обмеженнями.

Але є певні причини, які призводять все одно до зростання вартості електричної енергії або призведуть в подальшому. Такими найголовнішими причинами є – це перехресне субсидіювання між вартістю електричної енергії для побутових/непобутових споживачів. Врешті-решт ми стикнемось з тією проблемою, що буде необхідність підвищення вартості електричної енергії для населення для того, щоб зменшити ті дотації, які на сьогодні враховуються і необхідно покривати за рахунок інших учасників і які сплачуються непобутовими споживачами.

Також стабільно зростаюча доля і велика вартість "зелених" тарифів на сьогодні, я думаю, теж потребує оптимізації в рамках законодавчого врегулювання вартості "зеленої" енергетики.

Також ми спостерігаємо певну монополію в сегменті генерації. У нас є два найкрупніших виробника електричної енергії, які на сьогодні, можна сказати, диктують свої умови, що може спричинити зростання вартості електричної енергії в сегменті генерації. Все це, до всього цього, і зростання в тому числі, приводить і дефіцит первинного палива в Україні, імпортозалежність тих первинних ресурсів, зокрема вугілля, природного газу, без яких неможлива генерація електричної енергії.

Є певні шляхи, напрацьовані для врегулювання цих ситуацій, все це поетапно, я думаю, спільно з парламентом ми можемо зробити і у нас є пропозиції, і в кожній сфері регулювання ми напрацьовали певні законодавчі зміни, які ми будемо пропонувати. В нас є вже напрацьовані проекти законів, і сподіваюсь, що такою командною роботою ми зможемо добитися того ефективного регулювання, яке від нас на сьогодні всі очікують.

Хочу нагадати, що основна мета – це ефективні конкурентні ринки, і один із пріоритетів, над яким працює регулятор, - це конкурентоздатність

інфраструктури.

Тому я хочу дуже коротко пройтись по тим законодавчим ініціативам, які на сьогодні напрацювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у нас, коли ми в парламенті перебираємо регламент, там пікає так і пропадає мікрофон. Тому, якщо можна, 30 секунд.

_____. Добре, що тут не пікає. Я дуже коротко, лаконічно.

Умовно ті такі законодавчі зміни в закони України можна поділити на два напрямки - це функціонування регулятора, і друге – це саме безпосередньо регулювання певних сфер, за які відповідає регулятор.

Ми напрацювали зміни до Закону "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг" в частині можливості контролю, в частині можливості моніторингу, в частині дотримання якості, в частині деяких повноважень НКРЕКП та синхронізації з повноваженнями, які на сьогодні в рамках нового Закону "Про житлово-комунальні послуги".

Також напрацьовані зміни до Закону "Про ринок природного газу" з метою впровадження більш ефективних ринків, можливості запровадження і дотримання тих європейських норм, яких очікують від нас, від України, на які ми підписувались під Договором про участь в Енергетичному Співтоваристві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Давайте ви нам ці законопроекти передасте, і ми відповідно будемо над ними працювати.

_____. Да. І, дійсно, я повністю погоджуюсь з Альоною Валеріївною, що є певні... Ми не як суб'єкт законодавчої ініціативи, а саме як допомога і таке вірне плече для парламента, готові працювати і напрацьовувати такі зміни в певний перелік законів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Да-да, зараз всім дамо запитання.

_____ . Я тоді передам слово своїм колегам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, ви забрали їхнє все слово.

_____ . Ми так готувалися і готували презентацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Але я повідомляв напередодні засідання, що у нас 10 хвилин - і далі якісь питання і відповіді. Тому що є багато гарячих питань, які ми хочемо задати. Тому що у нас далі наступне засідання вечірнє парламенту, ми маємо на нього ще встигнути, о четвертій годині.

Тому, якщо ви хочете почути мій коментар, ну, багато з того навіть, що ви презентували, що ми впровадили, ми за... Ну, хотілося б більше таких конкретних речей, які стосуються прямо зараз тих проблем, які є прямо зараз. Тому ми з вашою презентацією ознайомимося. Я так розумію, що вона є і вона може бути нам надіслана.

_____ . Вона уже надіслана.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що якщо у нас є така можливість, то хотілося б більше такого живого діалогу. Перше.

У відповідь на ваші законодавчі ініціативи у нас вже розроблений проект закону, він незареєстрований, проект Закону про НКРЕКП. Ми хочемо його спочатку розіслати депутатам, можливо правки якісь ще зібрати перед реєстрацією, щоб потім він швидше проходив. Тому...

_____ . Від нас ви також очікуєте пропозицій?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу?

_____. Від нас буде очікувати пропозиції?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно. Я для цього це і кажу. Надішліть свої пропозиції, щоб ми могли включити і відповідно цей законопроект зареєструвати.

Ми також плануємо зміни в Закон "Про ринок електричної енергії" (тому також надішліть свої пропозиції) і про ринок газу, і інші також надайте. Ми будемо, думаю, оперативно приймати, тому що є план до кінця вересня внести зміни в Закон про НКРЕКА і в Закон "Про ринок електричної енергії", це два горящих питання, які у нас сьогодні в пріоритеті. Про ринок газу, я думаю, також бажано протягом місяця мати відповідні зміни в законодавстві.

У мене два питання до вас. Перше питання, дуже актуальне. Що нас може очікувати, українців може очікувати з тарифами на тепло, тому що тарифи на тепло у нас не ви встановлюєте, що може очікувати, враховуючи різні цінові тенденції на початку опалювального сезону, у жовтні місяці, чи можуть бути якісь зміни?

І друге питання. На нараді Президента була піднята проблема приєднання до електричних мереж. На сьогоднішній день це залишається проблемою, і проблемою, мабуть, не просто договірної як плати, а проблема в тому, що залишається дуже велика бюрократія, а іноді небажання відповідних компаній приєднувати нових споживачів і залишається проблема збору готівки, ну, нелегальних коштів за приєднання до електричних мереж і, мабуть, не тільки електричних. Як ви бачите взагалі вирішення цієї проблеми? Як ви бачите можливість полегшення приєднання до електричних мереж для українського бізнесу?

Спасибі.

_____ . Дякую за запитання.

Я думаю, що я передам слово профільним членам комісії, які відповідають саме за ці напрямки, Євген Мальований - за тарифи на тепло, і потім Дмитро Коваленко, який якраз курує напрямок електроенергетики, зокрема приєднання.

МАЛЬОВАНИЙ Є. Доброго дня. Ну, я, Євген Мальований. Розпочну з питання тарифів на тепло.

На даний час комісією опрацьовуються розрахунки всіх наших ліцензіатів за новою методологією, яка вступила в силу з травня місяця цього року. Тут є певна проблема, тому що Закон 10228, проект Закону 10228, який, про який сьогодні багато говорили, не дає змогу застосувати тарифи на тепло для тих споживачів, у яких є старі договори. І я думаю, що у зв'язку з тим, що, ну, саме з такої позиції... це чи перехідні існують положення існуючого Закону про ЖКП, є, то ці договори не будуть переукладатися з боку споживачів. Тому підприємства будуть змушені використовувати старі ціни і старі відповідно умови договорів – це договори на опалення і централізоване гаряче водопостачання.

Стосовно тих підприємств, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це означає, що це погано чи це добре, що будуть старі...

МАЛЬОВАНИЙ Є. Ну, для споживача, безумовно, це добре, тому що тарифи на теплову енергію не піднімуться. Але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто тарифи на тепло підніматися в жовтні не будуть?

МАЛЬОВАНИЙ Є. Це для тих споживачів, які мають старі договори.

Для тих, які уже переуклали договори, то тарифи на теплову енергію... Ну, багато в чому зараз залежить все-таки від вартості газу і від того, ну, чи будуть переглядатися тарифи на транспортування природного, ну, на розподіл природного газу, і відповідно сама ціна, ну, газу як продукту, яка вона складеться до, умовно кажучи, до жовтня місяця. Але по стану на даний час ми вбачаємо, ну, по аналізі 10 підприємств, невелике зростання тарифу на теплову енергію по тим підприємствам, які зараз уже прораховані і по яких є інформація. Я думаю, десь до 5 відсотків...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

По приєднаннях.

КОВАЛЕНКО Д.В. Дмитро Коваленко. Я трохи продовжуючи питання з точки зору вартості на теплову енергію, що стосується ТЕЦ.

Хочу зазначити, що проведено аналіз, зроблений відповідний запит до НАК "Нафтогазу". По прогнозу "Нафтогазу", до січня місяця цього року є поступове таке збільшення вартості газу. Але з урахуванням встановлених тарифів, з урахуванням всіх тих коливань, які відбувалися протягом цього року, а, по наших розрахунках, тариф на теплову енергію для теплоелектроцентралей збільшуватися не буде. Тобто він залишиться стабільним. З точки зору електрики все-таки залишається певна проблематика.

Хочу зазначити, що державна регульована ціна, яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Віталійович, по приєднаннях, можете?

КОВАЛЕНКО Д.В. Ну, це з точки зору тепла і ТЕЦ. Два слова буквально по ДРЦ. А в першу чергу, хочу зазначити, що проблема залишається по електриці. По бажанням компаній тут жодного, на сьогоднішній день жодного ДРЦ не встановлено. По оцінках самих компаній загальний обсяг

витрат, який необхідно для повністю реконструкції станцій, порядку 100 мільярдів на чотири роки, тобто 25 мільярдів в рік. Це шалені гроші, це неможливо допустити, тому що це повністю реконструкція цього об'єкту. Тому тут дуже важлива якась кооперація роботи міністерства, центральних органів влади, до яких належить ця ТЕЦ, та комісій.

По приєднанню. Хочу все-таки зазначити, звертаю вашу увагу, що питання приєднання було практично комісією почато роботу, з початку роботи, із 22 грудня 2018 року, була прийнята нова методологія. Суть методології заключається в наступному: і для стандарту, і не для нестандартного приєднання встановлюється відповідний тариф. На слайдах та матеріалах буде видно, по кожному регіону встановлені тарифи які. Але в цілому воно виглядає наступним чином: для міста мінімальна ціна - 620 гривень за кіловат, максимальна 2 тисячі 730 гривень за один кіловат. Для села: мінімальна - десь 280, максимальна 3 700. Середні ціни приблизно - 1 550 - 1 500 гривень. Тобто ціни невеликі, вони абсолютно нормальні, адекватні з точки зору приєднання. Крапка.

Ви абсолютно праві, що на сьогоднішній день залишається проблематика саме організаційної роботи, дуже багато в чому на сьогоднішній спотворюють дію методології, перекладаючи ситуацію попередньої роботи методології, яка враховувала попередню документацію, де було надлишково... могло бути включено надлишкова вартість або додаткових робіт, а на сьогоднішній день новою методологією це виключено.

Основне питання, абсолютно погоджуюсь, це за контролем і виконанням термінів і своїх зобов'язань енергопередавальній організації. В рамках постанови виділено певні межі: тривалість приєднання не може перевищувати... Ну, є три складові частини, так чи інакше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Віталійович!

КОВАЛЕНКО Д.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна я уточню своє питання? Я запитав: чи є у вас розуміння, ідея бачення, як можна полегшити або покращити приєднання бізнесу до електричних мереж? Чи є таке розуміння? Перелік цін і цих всіх, статистика...

_____. По очень длинной речи видно – нет.

(Загальна дискусія)

_____. Скажіть, яким чином можна зменшити ціни нарешті просто?

КОВАЛЕНКО Д.В. Менше 200 гривень за кіловат? Чи на скільки треба?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Віталійович, секундочку! Можна на одне питання, а тоді – на інше?

У вас є, ви аналізували, чи у вас такого немає? Тому що це вже прозвучало там на відповідних нарадах. Чи для цього потрібно окрему нараду? Чи ви вважаєте, що це неможливо? Але, якщо можна, лаконічно і конкретно.

КОВАЛЕНКО Д.В. Лаконічно і конкретно. Максимальний строк приєднання, якщо відведена земля, складає 350 календарних днів, більше цього строку бути не може. Все інше – це порушення умов та правил здійснення ліцензійної діяльності, і це для крупних об'єктів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

КОВАЛЕНКО Д.В. Для малих ..... днів. Андрій Михайлович, тут питання контролю, який зараз, на сьогоднішній день відбуваються в тому чи іншому вигляді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо питання контролю, ви здійснюєте ліцензійний контроль, так ви скажіть: ми хочемо змінити ліцензійний контроль з такого на такий-то, і таким чином полегшити, покращити приєднання до електромереж. Я ж задаю питання, а ви мені просто відповідаєте статистикою якоюсь, а не те, що можна зробити, якщо у вас є розуміння що можна зробити.

КОВАЛЕНКО Д.В. Я вважаю, що на сьогоднішній день комісія зробила дуже багато з точки зору приєднання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

КОВАЛЕНКО Д.В. ...контроль і покарання за невиконання наших... норм нашої...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це також ваша функція?

КОВАЛЕНКО Д.В. Да, ми це здійснюємо.

(Загальна дискусія)

_____. Дозвольте, я просто ще раз уточню. Від дуже багатьох запитів промислових підприємств, які там хочуть приєднати нові приміщення, а деякі з них не відкриваються через це, через строк перший, через ціну. Я би все ж таки хотів ще раз почути відповідь на питання, які можливості для зменшення тарифу на підключення?

_____. Ну, вже ж сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, вже сказали, що немає такої можливості.

_____ . У мене питання. Пане Андрію, у мене питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згідно... Дивіться, ми зараз можемо почати ще одну дискусію. Є, немає, цифра може бути більша чи менша. Ми.... ні до чого не прийдемо. У мене пропозиція оце дискусійне питання винести тоді окремо.

КОВАЛЕНКО Д.В. І у мене тоді прохання. Ті питання, які у вас є, я розумію, що будь-яка позиція формується на певних прикладах. Якщо є певні приклади, будь ласка, перед цією нарадою дайте мені конкретні приклади, де відбулося, яка ціна і який період. Ну, ціна і термін виконання робіт з компаніями. І по кожному цьому я дам конкретну відповідь або скажу, як це буде зроблено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дамо. Дамо приклади відповідних сум, які готівкою заносяться за приєднання. Якщо до вас така інформація не доходить... Якщо до вас така інформація не доходить, до нас доходить, ми її тоді надамо.

Спасибі.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Олег Семінський, "Слуга народу". Можна запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми не будемо зациклюватись на одному питанні, а будемо йти трошки вперед. Тому що...

_____ . Одна репліка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка репліка?

_____ . Я вибачаюсь. Можна, дуже коротко?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко.

_____. Шановні народні депутати, шановні колеги, я просто хочу звернути вашу увагу на те, що питання приєднання є болючим вже дуже багато років. Але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це для того дали репліку, щоб це озвучити?

_____. Андрій Михайлович, я вибачаюсь. Але врегулювання цього питання в той спосіб, про який зараз говорив Дмитро Віталійович, відбулося тільки в грудні. Що по сумах, що по РЕСах, по кожній компанії, тільки з лютого місяця це запрацювало.

І, шановні народні депутати, якщо у вас є пропозиції щодо того, як цю систему, яка тільки була запущена перший раз, впорядкована, ще раз кажу, по кожному типу приєднання, по кожній компанії, по кожному РЕСу встановлені окремі ціни, встановлені строки. Якщо ви бачите способи доопрацювання, давайте над цим попрацюємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі за репліку. Сьогодні не лютий, сьогодні вже вересень місяць і хочеться відчувати якийсь практичний ефект від дій, які прийняті в лютому, хоча би у вересні місяці. Тому що, коли тарифи піднімаються в серпні, то це відчувають одразу у вересні. Немає лагу там 8 місяців. Тому я думаю, що це рішення також могло бути імплементовано, мало би бути імплементовано, щоб відчувалось практичне покращення. І це складна процедура, вона дійсно пов'язана з контролем, з розумінням як на практиці все це працює. То в мене пропозиція по цьому окремо ще розібратися і окремо поговорити по питанню приєднань, тому що воно, бачите, воно на дуже високому політичному рівні, там треба щось робити, тому що в нас з цим дійсно дуже велика проблема.

Спасибі.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Можна запитання, да? Олег Семінський, "Слуга народу", заступник голови комітету. От у нас вчора була робоча нарада з представниками водоканалів в тому числі. І вони бідкаються на збитковість свою через здорожчання електроенергії. Ваша позиція: підвищувати вартість електроенергії або ... понижувати вартість електроенергії, або підвищувати тарифи на холодну воду для населення? Дайте, будь ласка, відповідь, що ви думаєте.

_____ . В першу чергу водоканали мають включити свою ефективність роботи та шукати найбільш дешевого постачальника, а не купувати у найдорожчого постачальника, або постачальника "останньої надії", або по якомусь там залишковому принципу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, конкретну пораду, в якого саме найбільш дешевого постачальника можна купити, якщо у всіх ціни вирости за останні 3 місяці? Яке ім'я цього найдешевшого чарівного постачальника?

_____ . На сьогодні в тарифи на водопостачання, водовідведення закладається вартість електричної енергії на рівні постачальника універсальних послуг. Постачальник універсальних послуг – це не найдешевший постачальник.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. А який найдешевший?

_____ . Це середній. Є, є, звісно, дорожчі, є дешевші. А на конкурентному ринку, завчасно подумавши, можна знайти більш дешевого постачальника і є така опція як самопостачання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так підкажіть, дайте імена більш дешевших

постачальників.

_____ . Вони всі оприлюднені на сайті і моніторинг з ціновими показниками.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Ну, ви їх знаєте?

_____ . Зараз назвати назву я не можу, тому що в нас близько 300 ліцензіатів...

_____ . Якщо голова комісії їх не знає...

_____ . ...з постачання електричної енергії споживачу.

_____ . Пане Андрію, я думаю, що нам треба виправити конкретно, от окремо, з комісією роботу, от комітет і комісія, щоб ... ну, це загалом, і в робочому порядку налагодити питання. Добре?

_____ . В той час як водоканали – це найгірший, найгірший сектор нашого регулювання, який неефективно використовує усі кошти, які передбачені на сьогодні структурами тарифу, не було жодного в нас, напевно нема жодного водоканалу, з якого б ми не знімали з тарифу кошти за те, що вони не виконують інвестиційні програми, не виконують програми обліку, нічого не роблять з цього питання. То, звісно, якщо вони неефективні, вони скрізь будуть неефективні, в тому числі і на закупках електричної енергії. А ми працюємо над тим, щоб споживач не сплачував надмірні кошти за неефективність підприємств...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я тоді задам питання по-іншому. Коли ви їм останній раз затверджували тарифи на холодну воду, ви враховували...

_____ . Ми враховували тариф постачальника універсальних послуг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ще питання не закінчив, я ще питання не закінчив. Це було коли? Коли останній раз затверджувались тарифи на холодну воду?

_____ . На сьогодні схвалено ще там деякі... порція підприємств, 10 підприємств, майже всім підприємствам з водопостачання води і водовідведення. Вже актуалізовані тарифи з урахуванням вартості електричної енергії на рівні постачальника універсальних послуг.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сьогодні водоканали, які працюють, візьмемо для прикладу "Херсонводоканал", йому в тариф закладена ціна електроенергії станом на яку дату? Коли встановлювався тариф на холодну воду: в лютому, у липні?

_____ . Конкретно... по конкретному водоканалу я не пам'ятаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, візьміть "Київводоканал", наприклад.

_____ . Києву на дату, на сьогоднішню дату вартість постачальника...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли встановлювався тариф на холодну воду?

_____ . Схвалений тариф буде встановлено на наступному засіданні комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не питаю, коли буде! Слухайте, у нас взагалі... Я кажу, не коли буде, не майбутній час, а коли встановлювався востаннє, повністю встановився коли?

_____ . Тариф для водоканалів, для основної маси водоканалів був встановлений в лютому місяці цього року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В лютому місяці...

_____ . На час встановлення тарифу ціна була актуальна і відповідала діючим договорам, або якщо в діючих договорах була вища ціна, чим індикатив, а це постачальник універсальної послуги, то ми використовували цей індикатив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____ . Далі. Станом на зараз, в липні відбувся деякий сплеск ціни за рахунок ціни НЕК "Укренерго". Але станом на вересень місяць ціна на електроенергію, яка закладена до тарифів і яка зараз відповідно у постачальника універсальних послуг, практично ідентична. Тому проблема це лише липня і серпня місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви хочете сказати, що сьогодні тариф постачальника універсальних послуг такий самий, як у лютому?

_____ . Ну, практично по всіх водоканалам вони відповідають, а то і нижче. По деяким потрібно навіть знижувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але водоканали не підпадають під постачальника універсальних послуг, правильно?

_____ . Ну, це індикатив. Постачальник універсальних послуг – це індикатив для...

КРИВЕНКО О.О. Вони мають право закуповувати електричну енергію у постачальника універсальних послуг. Вони не обмежені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, щоб ми цю дискусію не проводили, я можу вас попросити перелік з 5 постачальників ті, які ви кажете, що можуть постачати дешевше електроенергію. Сьогодні це було озвучено. Ви ..... перелік з 5 підприємств, ми їх розішлемо водоканалам, щоб вони знали, де вони можуть купити дешевше. Якщо можна, щоб ми на цьому конструктиві про водоканали закінчили.

_____ . Дякую.

Я спробую швидко. Шановні, це вперше, може, я адвокатом комісії хочу виступити. У мене багато претензій взагалі до цього органу, але в ситуації з водоканалами все на багато складніше, повірте мені. І ми ж не зацікавлені з вами безпорадність водоканалів перекладати на споживачів. Я думаю, ми всі це розуміємо. Тому я вас підтримую, пане Олегу, що треба окремо може якимось форму роботу розбиратися, бо там є абсолютно аргументовані речі. А у мене два конкретних запитання до членів комісії, до пані Кривенко.

Перше. Коефіцієнти приведення до стандартних умов по газу. Вся країна вже котрий рік потерпає від цього. Ви на своїх округах все це дуже добре знають. Що там таке і як це треба цей грабіж врегулювати? Бо людям виставляють тисяч..... платіжки зайві. Це перше.

І друге. Мене особисто дуже турбує, що десятки виграних судових процесів у комісії з боку газорозподільчих компаній, і сума позовів там вже десятки мільярдів гривень. Чого ви їх збираєтесь постачати, я маю на увазі, проплачувати, з якого джерела? І в чому причина цієї баталії, яка зараз

відбувається?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене пропозиція дуже коротко. Можна дуже коротко?

КРИВЕНКО О.О. По стандартним умовам комісія прийняла постанову про заборону таких донарухувань. Ліцензіати, які не виконують постанови НКРЕКП, за результатами перевірок накладаються на них штрафи. На сьогодні у нас є єдина можливість реагувати на невиконання рішень національної комісії. Позиція комісії, що таких донарахувань бути не може, оскільки це частина виробничо-технологічних витрат, яка включена до структури тарифу. Інше питання – ціна природного газу, яка закладається на такі витрати, яка, дійсно, з 2016 року не переглядалась. Протягом 2017, 2018, 2019 років вона по факту, навіть індикативно, вона складала вище тієї вартості, яка закладена в структуру тарифу на розподіл, і має бути врегульована. Це основна причина позовів щодо компенсації таких збитків, які завдані несвоєчасним переглядом тарифів, в цьому є певний ряд проблем, пов'язаних з таким переглядом, я думаю, це питання окремої дискусії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

КРИВЕНКО О.О. Його можна поділити на два питання: це обсяги технологічних витрат і втрат, які ми також в судах відстоюємо, що завищені обсяги недопустимі, і вартість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене прохання: нам зараз треба буде йти, щоби лаконічно. Ну, багато ж звучить речей.....

Юлій Якович.

ЮФФЕ Ю.Я. У мене дуже коротке питання. Дві області зараз працюють в умовах по енергоринку, відмінних від іншої території України – це Луганська область і Закарпаття, які працюють в режимі "острова". І там існує монополіст, причому один і той же, ДТЕК – це Щастинська ТЕЦ у Луганську, і Бурштинська ТЕЦ у Закарпатті. Вони працюють на абсолютно інших умовах. Як це враховується і як ви допускаєте монополізм для цих областей і для цих споживачів – Луганська і Закарпатська область? Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Михайло Волинець. *(Шум у залі)* Да-да, я дуже коротко, Андрій Михайлович, дякую.

Шановний представник НКРЕКП, я хочу наголосити, що водоканали мають заборгованість за електроенергію за попередні роки. Якщо ми не приймемо відповідні заходи для реструктуризації цієї заборгованості, то водоканали, вони просто приречені працювати з постачальником "останньої надії", і вони будуть купувати дорогу електроенергію, з ними інші не будуть працювати. Я даю роз'яснення.

_____ . Значить, дві зони. Ну, назвемо так: материкова зона України, загально об'єднана системою "Бурштинський острів"; Луганська – споживачі, які працюють в районі роботи Луганської ТЕЦ, сплачують за електричну енергію, якщо купують електричну енергію в постачальників там на ринку на добу наперед, точно по такій же ціні, як і всі інші споживачі на цій території. Тобто для них формується середньозважена ринкова ціна по ринку на добу наперед. Якщо прямі договори, то це особисто питання кожного споживача.

По "Бурштинському острову" працює окреме питання. Там електрична енергія, вартість електричної енергії трохи дорожча на тому "острові" , але не на велику суму. І там, і там працюють відповідні ікепи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна я відповім на питання? Треба, от, у мене

прохання дійсно, можна навчитися говорити людською зрозумілою мовою? Я вам, Юлій Якович, можна, відповім?

У нас на ринку є правила, так звані прайс-кепи. Регулятор встановлює обмеження максимальних цін. Які обмеження максимальних цін? Вони встановлені і на об'єднаній енергетичній системі України, і "Бурштинському острові", і для Луганської ТЕС. Вони однакові для всіх. Тому ті електростанції, будучи в "острові", все одно не можуть продавати дорожче, тому що вони зобов'язані продавати по цих обмеженнях максимальної ціни. Точка. Правильно? Правильно.

_____ . Ціна нижча, ніж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, на півпроцента нижче, ніж прайс-кеп.

Юрій Анатолійович, у вас ще було питання? Бачу, ви також піднімали руку. Вже немає? Є ще якесь питання? Прошу ще, народні депутати, дуже коротко і будемо тоді бігти, щоб ми не запізнились.

АНДРІЙОВИЧ З.М. Добрий день! Народний депутат Андрійович Зіновий, три скликання міський голова міста Надвірна. У мене є питання до команди НКРЕ по питанню вуличного освітлення. Слухаючи за стратегію, я не можу зрозуміти, де політика НКРЕ, коли сьогодні вуличне освітлення, плата на рівні ціни промисловості?

Я вам скажу. За 4 останні роки вартість вуличного освітлення виросла більше як на тисячу відсотків. Ми говоримо про розвиток, про стратегію. Я би не хотів, щоб ваші колеги розкидалися словами про неефективність місцевої влади і неефективність роботи водоканалів. Ви встановлюєте правила гри, які будуть однакові для всіх. А питання вуличного освітлення – це стратегічно. Ми сьогодні під питанням ринку електроенергії заховуємо питання вуличного освітлення, яке з місцевих бюджетів вимивають сотні мільйонів гривень в руки олігархів.

Дякую.

КОВАЛЕНКО Д.В. Хочу зазначити, що, дійсно, вуличне освітлення оплачує електричну енергію на загальних підставах, в залежності від класу приєднання, в залежності від області, в якій встановлено відповідний тариф.

Хочу зазначити, що у нас питання компенсації чи пониження ціни може на сьогоднішній день вирішуватися тільки через функцію PSO, тобто через Кабмін. Тому, якщо є відповідні пропозиції, пропоную звертатися туди.

Хочу зазначити, що в рамках цього PSO, який затверджено Кабміном, на сьогоднішній день, наприклад, і це буде друге у нас на .... питання. Не вирішені питання по релігіям і по переселенням, людям, які переселені з окупованих територій, у яких на сьогоднішній день теж може, буде формуватися тариф на загальних підставах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

_____ . ... до цього як для тарифу населення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Спасибі. Дмитро Віталійович відповів.

Сьогодні в нас була така, достатньо гостра, дискусія, але хочу, тим не менше, відзначити, що це в регулятора робота така складна, тим не менше регулятор понизив ціну електроенергії для побутових споживачів з 1 вересня на 20 копійок. Це є певний позитив, його також, ну, з точки зору споживачів, да, що в нас в Україні дуже часто обговорюється.

І я сподіваюся, що ми з вами окремо зустрінемося і подивимося, що робити з приєднаннями, тому що дійсно цю проблему треба вирішувати, вона реальна, вона не надумана. І окрім того ми сподіваємося, що зміни правил ринку, які ви розглядаєте, також будуть рішення, які будуть позитивні для українських споживачів, які будуть мати певний практичний ефект. Тому я

сподіваюся, ми далі будемо з вами конструктивно працювати.

Стосовно нашого комітету, нам вже треба бігти, я пропоную, щоб ми сьогодні не закривали засідання комітету, а там, де в нас є організаційні питання, є "Різне", є законопроекти вже деякі, пропонуються, ми їх в розділі "Різне" обговоримо завтра орієнтовно в той самий час, в 14:30. І я думаю, що ми вже можемо наверху, в нас буде таке більш, технічне засідання, комітету.

Тому, ну, якщо... ну, якщо прохання, дуже коротко, короткий коментар.

_____ . Стосовно вуличного освітлення та інших особливих графіків споживачів на роздрібному ринку. Прошу, пане Андрію, пане Зіновію, допоможіть нам конструктивно співпрацювати з Мінпаливом, розробити профілі - і ми вирішимо це питання.

До речі, з урахуванням браку часу, ми не пройшлись по проблемах, але це є ж одна з проблем, яка по реформах на сьогодні не вирішена. Профілювання вирішить питання вуличного освітлення. Робота треба з Мінпаливом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам.

Завтра тоді приблизно в той самий час. Спасибі всім за участь, за дискусію.